

DJEČJI VRTIĆI DUBROVNIK
IVA VOJNOVIĆA 34
20 000 DUBROVNIK
Tel: 020/ 332 40
Fax; 020/ 332 411
E – mail: ravnateljica@vrtici-du.hr

PROGRAM:

IGRAONICA ZA DAROVITU DJECU

NOSITELJI PROGRAMA: Boja Milan - Mustać, ravnateljica
Nikica Kličan – psihologinja mentor
Dolores Aleksić, pedgoginja mentor
Vinka Jauković – pedagoginja
Dragica Barlek - defektologinja
Maja Vodopić, Maja Šoš – odgojiteljice savjetnice
Deša Čížek, Vesna Ribić, Dijana Tot,
Evgenija Matović, Aida Rešetar,
Blaženka Pušić, Lidija Vujnović, odgojiteljice mentorice

STRUČNA SUPERVIZIJA: Mirjana Bakotić, ravnateljica Dječjeg vrtića Cvit
Mediterana
Igor Longo, psiholog - savjetnik
Helena Mirić, pedagoginja mentorica
Nives Urlić i Ranka Mustić, odgojiteljice savjetnice

Dubrovnik, srpanj 2011.

SADRŽAJ

UVOD	3
1. CILJ PROGRAMA.....	4
2. ZADAĆE PROGRAMA.....	5
3. USTROJ PROGRAMA	6
3.1. Trajanje programa.....	6
3.2. Nositelji programa.....	6
3.3. Materijalna i didaktička opremljenost.....	7
4. SURADNJA S RODITELJIMA	7
5. EKOLOŠKI ELEMENTI PROGRAMA.....	8
6. AKTIVNOSTI	9
7. MOGUĆI PROBLEMI I KAKO IH PREVLADATI.....	9
8. VREMENSKI RASPORED PROVOĐENJA PROGRAMA	10
9. VREDNOVANJE PROGRAMA	10
10. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA PROGRAMA	11
ZAKLJUČAK.....	12
LITERATURA	13

UVOD

Na temelju članka 15. stavak 1.al. 3. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi NN 10/97 i 107/2007 o ustroju posebnih programa predškolskog odgoja i naobrazbe posebnu pozornost treba posvetiti darovitoj djeci.

Razradom ustroja predškolskog odgoja i naobrazbe darovite djece, a sukladno članku 23.istog Zakona (stavak 2.i 3.) rad s darovitom djecom moguće je ustrojiti, pored ostalog i kao igraonicu pri vrtićima koju vode voditelji sukladno zakonu, aktu o osnivanju i statutu ustanove.

Rano otkrivanje i poticanje sposobnosti darovite djece važno je za njihov cjeloviti razvoj. Osiguravanje primjerenog oblika odgoja i obrazovanja u skladu s sposobnostima djece je jedan od ciljeva suvremenog obrazovanja, a ima i preventivni značaj, izbjegavanja neželjenih posljedica neodgovarajućeg obrazovanja djece s visokim sposobnostima, jer eventualne frustracije mogu rezultirati različitim oblicima nerilagođenog ponašanja.

Zbog svojih posebnih razvojnih karakteristika i ponašanja darovita djeca mogu steći osjećaj kako se razlikuju od svojih kronoloških vršnjaka. Zbog naprednog spoznajnog razvoja i razvijenog apstraktnog mišljenja oni se često ne razumiju, stoga im želimo omogućiti druženje s djecom sličnih sposobnosti.

1. CILJ PROGRAMA

- A) Rano otkrivanje i identifikacija potencijalno darovite djece
- B) Utvrditi načine odgojno - obrazovnog djelovanja s ciljem zadovoljavanja potreba i poticanja razvoja darovite djece u vrtiću i izvan vrtića

Aktivnosti u odnosu na dijete:

- utvrditi specifične interese djeteta, produbljivati ih i poticati
- kreirati uvjete u kojima dijete uči što ga zanima, poticati neovisnost, kreativnost, divergentno mišljenje

Aktivnosti u odnosu na odgojitelje:

- educirati odgojitelje o karakteristikama darovite djece
- poticati uočavanje i identifikaciju
- motivirati ih za dodatne, obogaćene sadržaje za rad s djecom
- razvijati senzibilitet za specifične osobnosti darovite djece

Aktivnosti u odnosu na roditelje:

- educirati roditelje u prepoznavanju karakteristika darovite djece i mogućem načinu zadovoljavanja njihovih potreba
- podrška u odgoju darovitog djeteta

- C) Suradnja s vanjskim institucijama u svrhu zadovoljavanja potreba i interesa darovite djece

2. ZADAĆE PROGRAMA

- A) Poticati cjeloviti razvoj darovite djece kroz program koji slijedi načela diferencijacije i individualizacije u pristupu zadaćama, sadržajima i tipovima aktivnosti s djecom.
- B) Zadovoljavanje posebnih odgojno obrazovnih potreba darovite djece kao:
- potreba za kontaktiranjem s vršnjacima prema intelektualnoj, a ne samo kronološkoj dobi
 - potreba za radom u obogaćenim i proširenim odgojno-obrazovnim programima
 - potreba za neovisnošću u učenju i izazovima
 - potreba da slijede i produbljuju svoje izražene interese

Razrada zadaća:

1. Poticati socioemocionalni razvoj darovitog djeteta kroz :

- druženje u skupini sa sebi sličnima omogućava upoznavanje sebe, vlastite interese i sposobnosti, ohrabruje se kako bi funkcionirali na najvišoj razini samostalnosti, što pridonosi razvoju pozitivne slike o sebi
- poticanje i naglašavanje neovisnosti, samostalnosti i inicijativnosti u učenju i aktivnostima
- učenje suradnji i kooperaciji
- učenje odgovornosti, samodisciplini i ustrajnosti

2. Poticati osnovne i više razine misaonih procesa kroz :

- razvoj logičkog mišljenja
- razvoj kreativnog-divergentnog mišljenja
- razvoj kreativnog rješavanja problema

Ove zadaće ostvaruju se kroz pitanja otvorenog tipa, vrednovanje alternativa, donošenje odluka, istraživanja, rješavanja problema.

3. Poticati kreativno izražavanje kroz različite tipove aktivnosti kao:

- pokusi, divergentna produkcija ideja, kreativno izražavanje pokretom, mimikom, dramske igre, likovno izražavanje, aktivnosti s neoblikovanim materijalom, logičke i misaone igre, kvizovi znanja, projekti, aktivnosti na računalu

3. USTROJ PROGRAMA

Program igraonice ustrojiti će se kao kraći specijalizirani program kojeg organizira Dječji vrtić Dubrovnik, a provodit će se prema postojećim kriterijima za sve kraće programe.

3.1. Trajanje programa

- Od studenog do kraja svibnja tekuće godine .

Jedan put tjedno u trajanju od 90 min.

Uzrast djece obuhvaćene programom je od 3 g. do polaska u školu.

Kriteriji za odabir djece u igraonicu su određeni primjenom procedure identifikacije koja uključuje:

a) procjena i preporuka odgojitelja (napravljena na temelju promatranja djeteta u aktivnostima i ispunjavanju listi karakterističnih oblika ponašanja darovite djece)

b) procjena roditelja

c) procjena psihologa-pedagoga, defektologa (procjena potencijala djeteta putem testova i analiza kreativnih i drugih uradaka djeteta)

- rad se odvija u obogaćenom okruženju (bogata i raznovrsna ponuda zahtjevnih igara i aktivnosti) s fleksibilno postavljenom organizacijom, radom u malim skupinama i u paru, te individualnim radom s djetetom

- veličina skupine može se kretati u okvirima predviđenim i za kraće programe, 10-15 djece, ali je optimalan broj do 10 djece.

- broj skupina ovisi o broju identificirane djece, interesu roditelja, te se može ustrojiti onoliko skupina koliki se pokaže interes roditelja u tekućoj godini i ovisno o materijalnoj potpori za opremanje skupine.

3.2. Nositelji programa

Nositelji programa su odgojitelji koji su prošli predhodnu stručnu pripremu za rad s Darovitom djecom. Voditelji edukacije bili su članovi stručnog tima iz Dječjeg

vrtića Cvit Mediterana i odgojiteljice koje rade u igraonici za darovitu djecu.

Jasna Cvetković Lay - savjetnica, specijalistica za obrazovanje darovitih u organizaciji Centra za poticanje darovitosti djeteta "BISTRIC" iz Zagreba ovlastila je stručni tim iz Splita za vođenje ove edukacije.

Stručnu superviziju vodit će Jasna Cvetković Lay u suradnji s stručnjacima iz Splita.

3.3. Materijalna i didaktička opremljenost

Rad igraonice odvija se u prostoru redovite odgojne skupine, ali se za provedbu obogaćenih aktivnosti koriste dodatna sredstva i materijali (prikaz sredstava, materijala i edukativnog softwara, dat je u priložima priručnika " Darovito je, što ću s njim")

Navodimo dio njih :

- multimedijско računalo i posebno odabrani software
- obogaćeni materijali za poticanje kreativnog mišljenja

Materijali i oprema za pokuse :

- magneti
- povećavajuća stakla, mikroskop i prateća sredstva
- materijali za pokuse s električitetom i strujnim kolom
- drugi materijali ovisno o vrsti pokusa
- zahtjevne logičko-didaktičke igre
- dječja literatura, atlas i enciklopedije
- materijali za kreativno izražavanje

4. SURADNJA S RODITELJIMA

Osobita važnost pridaje se uključivanju roditelja u rad igraonice. Darovita djeca često svojim pitanjima i postupcima zbunjuju roditelje, pa je program igraonice i njegova provedba osmišljen sa slijedećim ciljevima:

- upoznati posebne odgojne i obrazovne potrebe svog darovitog djeteta
- pomoći djetetu da se lakše integrira u skupinu
- poticati razvoj posebnih sposobnosti i interesa djeteta
- aktivno uključivanje roditelja u razmjenu iskustava i znanja što se tiče kvalitetnog odgoja i obrazovanja darovitog djeteta

Oblici suradnje :

- uključivanje u igre i aktivnosti s djecom
- edukativne posjete i izleti
- uključivanje u prikupljanje različitog materijala za provedbu aktivnosti i malih tematskih projekata
- međusobno druženje i povezivanje roditelja u cilju razmjene ideja o igrama i aktivnostima, odgojnim postupcima i slično
- upućivanje roditelja na stručne osobe, stručnu literaturu i edukativne materijale za rad s darovitima.

5. EKOLOŠKI ELEMENTI PROGRAMA

Ekološki elementi programa posebno su zastupljeni u djelovima Programa gdje se radi na pokusima (u prirodnom okruženju ili s prirodnim materijalima – ljudsko tijelo, voda, zrak, biljke i životinje, neoblikovani prirodni materijal i sl.) te kroz male tematske projekte vezane za prirodu (ljekovito bilje, stanovnici mora, vremenske promjene, astronomija, sunčev sustav ...)

Promicanje vrednota očuvanja okoliša posebno je pogodno kroz igraonice u prirodi kroz individualni i grupni rad gdje djeca uče kroz pokuse i u neposrednom kontaktu s prirodom.

6. AKTIVNOSTI

DJECOM	RODITELJIMA	ODGOJITELJIMA I OSTALIM DJELATNICIMA	VANJSKIM SURADNICIMA
Dijagnostika potencijalno darovite djece kroz nesustavnu opservaciju ponašanja djeteta u aktivnostima(odgojitelj), a potom i od strane stručnih suradnika raspoloživim instrumentarijem odnosno sustavnom opservacijom	Prikupljanjem podataka iz prijemnih razgovora s roditeljima novoprmljene djece o karakteristikama te razvoju djece	Popisivanje potencijalno darovite djece, te davanje metodičkih uputa za rad s djecom s posebnim potrebama (Pomozimo im rasti)	Prikupljanje dokumentacije I eventualni osobni kontakti s vanjskim institucijama gdje je dijete prethodno bilo dijagnosticirano ili tretirano
Sugestije za individualizirane programe, te prema potrebi individualni preogrami rada s darovitom djecom	Prikupljanje specifičnih podataka o karakteristikama te razvoju darovitog djeteta	U slučaju neefikasnosti mjera, odgojitelj kontaktira adekvatnog stručnog suradnika, u svrhu dodatne dijagnostike, te iznalaženja adekvatnih metodičkih postupaka	Sugestije za specijalističke dijagnostičke preglede u slučaju mogućnosti precizne dijagnostike
Individualni ili individualizirani rad s djecom(odgojitelj, stručni suradnik, roditelji, vanjske institucije)	Metodički postupci(odgojitelj, stručni suradnik) za individualni rad roditelja (kod kuće s djetetom)	Individualni ili individualizirani rad s djecom (izbor aktivnosti pogodnih za stimulaciju razvoja djeteta i zadovoljavanje specifičnih potreba)	Sugestije za terapiju u vanjskim institucijama
Sugestije djeci o mogućnosti njihova uključivanja u izvanvrtične aktivnosti	Uključivanje djece u izvanvrtične aktivnosti, ovisno o potrebama: igraonice, kraći programi	Sugestije roditeljima za uključivanje djeteta u izvanvrtične aktivnosti	Uključivanje djece u tretman ili dodatne programe

7. MOGUĆI PROBLEMI I KAKO IH PREVLADATI

- Nedostatak podataka o djetetu od roditelja ili vanjskih institucija

U tom slučaju djeca će biti dijagnosticirana od stručnih suradnika vrtića, odnosno upućena u vanjske institucije na adekvatnu procjenu.

- Nedovoljna suradnja roditelja, nezainteresiranost: u tom slučaju obvezno ih kontaktirati, informirati o specifičnostima djeteta i najpogodnijim mjerama koje on kao roditelj može poduzeti da bi pospješio djetetov razvoj.
- Neadekvatne mogućnosti vrtića da u dovoljnoj mjeri stimulira darovito

dijete, u tom slučaju bit će roditeljima sugerirane vanjske institucije koje će najbolje pomoći djetetu.

8. VREMENSKI RASPORED PROVOĐENJA PROGRAMA

Većina aktivnosti provodit će se kontinuirano tijekom cijele pedagoške godine. Međutim, bitno je da će se dijagnostika potencijalno darovite djece provoditi na početku pedagoške godine, dakle zaključno sa studenim 2011. godine. Osobito su u istom razdoblju bitne inicijalne informacije o djeci od roditelja (prijemni intervjui) i vanjskih institucija (osobito podaci o eventualnim bolničkim dijagnostikama ili terapijama).

Sve ostale aktivnosti provodit će se kontinuirano, a sve aktivnosti programa “uvjetno” će završiti na kraju svibnja 2012. godine (s intencijom osiguranja njihova kontinuiteta tijekom iduće pedagoške godine u vrtiću)

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

Ostvarivanje programa vrednovat će se kroz godišnja izvješća o kvalitativnim i kvantitativnim pokazateljima napretka i razvoja darovite djece, njihovih znanja i vještina.

Koristit će se tehnike i metode prikupljanja podataka o djeci prema Priručniku Cvetković – Lay ; Ja hoću i mogu više, i materijalima koje su izradili savjetnici Igor Longo i Jasna Cvetković – Lay (2000)

Program će se vrednovati s obzirom na:

- * informiranost roditelja vezano za provođenje programa
- * rad s djecom – vremensko trajanje, izbor i raspored aktivnosti primjeren potrebama djece
- * kontinuirano uključivanje djece tijekom cijele pedagoške godine
- * adekvatnost odabira i uključivanja odgojitelja
- * prisutnost interdisciplinarnosti u provođenju programa
- * izbor aktivnosti koje potiču više misaone procese, kreativnost i divergentno mišljenje
- * mape za svako dijete u koje se ulažu zapažanja o napredovanju djece, upitnici, testovi, dječji radovi, snimljeni materijali ...

10. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA PROGRAMA

Program zahtijeva dodatna financijska sredstva za suvremenu didaktičku opremu, sa specifičnim didaktičkim sredstvima (zahtjevnijim u odnosu na dobni prosjek) za darovitu djecu.

POTREBNA DIDAKTIČKA SREDSTVA ZA POTENCIJALNO DAROVITE	KOLIČINA	OKVIRNA CIJENA U KN
Stručna literatura za voditelje projekta	3	700,00
Knjige za djecu-Veliki atlas životinja	2	400,00
Knjige za djecu- Enciklopedije za djecu	2	400,00
Knjige za djecu- Slikovnice za rad s djecom	10	200,00
Logičko- didaktička sredstva(Kviz, Lotogym, Memory, Tangram, Matrica...	5	1600,00
Komplet magneta s priborom	4	2000,00
Komplet geometrijskih tijela	4	1200,00
Konstruktor POLYPLAST	2	1000,00
Sredstva za pokuse(mikroskop, epruvete, stalak, povećala)	2	2000,00
Multimedijsko računalo i odabrani programi	1	5000,00
Komplet za glazbeno izražavanje MUZIČKA TORBA	3	2000,00
Radionica grafomotrike	4	1800,00
Globus	1	200,00
UKUPNO		18. 500,00 KN
SREDSTVA ZA DODATNU EDUKACIJU I SUPERVIZIJU		10. 000, 00 KN
SVEUKUPNO		28. 500, 00 KN

ZAKLJUČAK

Program će poticati cjeloviti razvoj potencijala darovite djece i slijediti načela individualizacije u pristupu svakom djetetu.

Osnovni značaj programa je u zadovoljavanju prava i specifičnih potreba darovite djece.

U radu s darovitima temeljna je veća razina znanja i informiranosti, druženje s vršnjacima prema intelektualnoj dobi, produbljivanje izraženih interesa, prepoznavanje vlastitih kompetencija, poticanje unutarnje motivacije i samodiscipline, neovisnosti i upornosti.

Psihološki učinak programa očituje se u poticanju razvoja socijalnih vještina, djeca su zadovoljnija, njihovo ponašanje je manje ekstremno, tolerantniji su, strpljiviji, kooperativniji, socijalno osjetljiviji i sposobniji da razumiju drugačije od sebe.

Ravnateljica: Boja Milan – Mustać, prof

LITERATURA

1. Bakotić, M., Cvetković Lay, J. i drugi.: Darovito dijete u vrtiću – prikaz iskustava, Dječji vrtić “Cvit Mediterana”, Split, 2000.
 2. Cvetković Lay J. i Sekulić Majurec A. : Darovito je, što ću s njim? Alinea Zagreb, 1998.
 3. Cvetković Lay J. : Darovito je, što ću sa sobom? Alinea, Zagreb, 2002.
 4. Cvetković Lay J.: Ja hoću I mogu više, Alinea, Zagreb, 2002.
 1. Čudina Obradović, M. : Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje, Školska knjiga, Zagreb 1991.
 6. George, D. : Obrazovanje darovitih, Educa, Zagreb, 2005.
 7. Juul, J.: Vaše kompetentno dijete, Educa, Zagreb 1996.
 8. Vodopija, Š. : Kako otkriti i potaknuti darovitost, Naklada Žagar, Rijeka
 9. Winner, E.: Darovita djeca mitovi i stvarnost, Ostvarenje, Lekenik, 2005.
- Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine, 10/97 i 107/07)
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece , Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture, 7/8, 1991.
- Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava, Vlada RH, Zagreb, 1999.

DJEČJI VRTIĆI DUBROVNIK
IVA VOJNOVIĆA 34
20 000 DUBROVNIK
Tel: 020/ 332 400
Fax: 020/ 332 411
E- mail: ravnateljica@vrtici-du.hr
BROJ: 47/ 1-2011.

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA
UPRAVA ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ
DONJE SVETICE 38
10 000 ZAGREB

Predmet: Verifikacija Programa igraonice za darovitu djecu

Poštovani;

Šaljemo Vam Program igraonice za darovitu djecu i molimo verifikaciju Programa.

Zahvaljujemo na suradnji,

S poštovanjem,

Ravnateljica: Boja Milan – Mustać, prof.